

[Grathwohl.]

højtærede Minister for, at Ministeren gav de interesserede Parter Lejlighed til Forhandling i Ministeriet, saaledes at større Ujævnheder blev fjernet, inden Lovforslaget blev forelagt i Landstinget, hvorfor det ogsaa har haft en let Gang gennem det høje Landsting. Man har for saa vidt faaet omtrent alle sine Ønsker opfyldt, men nogle bliver der jo altid tilbage; man kan jo heller ikke vente, at det hele skal være tilfredsstillende for en, og der er altsaa et Par Punkter, som jeg gerne vil fremhæve.

For Eksempel staar der i Lovforslagets § 18, at

„Eleverne paa de godkendte Maskinistkoler og Maskinistkursus erlægges som Vederlag for Undervisningen maanedlige Skolepenge, hvis Størrelse fastsættes af Ministeren for Søfart og Fiskeri.“

Det er en Bestemmelse, som nok kunde faa betydelig Indflydelse paa Skolernes Økonomi, hvis Ministeriet uden Forhandling i hvert enkelt Tilfælde vil fastsætte Skolepengene, men jeg gaar da ogsaa ud fra, at der skal underforstaas, at disse Vederlag skal bestemmes efter en forudgaaende Forhandling med Skolen.

Forholdet for Maskinistundervisningen er ikke det samme som for Navigations-skolerne. Navigationsskolernes Drift er underlagt Staten, de garanteres af Staten, Lærerne og Bestyrerne ansættes af Staten, medens det i Regelen er indrettet saaledes, at Kommunerne bærer Udgifterne til Lokaler og Materiel. For Maskinistundervisningens Vedkommonde har man ordnet sig med de tekniske Skoler i en Del større Provinsbyer, f. Eks. i Aarhus, Odense, Aalborg, Helsingør, Svendborg og flere andre Steder, men for Københavns Vedkommende drives Undervisningen af den selvejende Institution, Københavns Maskinistkole.

Denne Skole blev i sin nuværende Form oprettet den 1. Januar 1906. Den er underlagt en Direktion, som bestaar af 2 Repræsentanter for Ministeriet, 1 Repræsentant for Københavns Kommune, 1 for Dampskibsredernes Forening, 1 for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien, 2 for Maskinmestrenes Forening og 2 Repræsentanter for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, og endelig er der desuden to Lærere samt Skolens Forstander og Inspektør. Skolen er selvejende, og den drives altsaa som en privat Skole, men under samme Former som

samtligte tekniske Skoler: den maa ikke drives rent forretningsmæssigt, den maa ikke give Overskud, i alt Fald maa Overskuddet kun anvendes til Undervisningens Formaal, og Staten har gennem Direktionens Sammensætning Indflydelse paa Skolens Ledelse og Drift.

Der er samtidig den Fordel ved denne Ordning, at samtligte de i Sagen interesserede Parter er Deltagere i Ledelsen, saaledes at man direkte kan faa Aftendringer af, i hvad Retning Undervisningen bør gaa, og jeg har Grund til at mene, at man fra alle Sider har været meget tilfreds med denne Skole. Den underviser ca. $\frac{2}{3}$ af samtligte Landets Maskinister, og desuden underviser den Folk, der vil tage de Eksaminer, der er paabudt af Stat og Kommune som Betingelse for at blive autoriseret Installatør.

Der er i Lovforslagets §§ 7, 8 og 9 bestemt, at alle Kravene i de Fag, som Eksaminationen skal omfatte, skal fastsættes ved kongelige Anordninger og ministerielle Bestemmelser paa samme Maade som hidtil. Jeg henstiller, at man for Fremtiden, ligesom man hidtil har gjort, tilsiger de interesserede Parter, hver Gang man vil forandre disse Krav, for at der kan være Enighed om det, idet man jo dog maa gaa ud fra, at Ministeriets Embedsmænd som saadanne maa have Vanskeligheder ved at træffe Bestemmelse om Ændringer i Kravene.

Kravene bestemmes ogsaa i høj Grad af de autoriserede Lærebøger, der udgives; det er Lærebøgerne, der endeligt fastsætter, hvad der skal læres. Her er der ofte fra enkelte Sider stor Lyst til blot at lægge paa, men vi maa huske paa, at der er Grænser for, hvad man kan byde de unge Mennesker af Undervisningsstof og Bekostning ved Uddannelsen. Grundloven sætter jo dog ogsaa en Grænse, naar den bestemmer, at al Adgang til Erhverv skal være fri, med Undtagelse af de Krav, som stilles af Hensyn til det almene Vel, og det er denne Bestemmelse i Grundloven, som begrunder Nødvendigheden af Eksaminer for Maskinister. Men der kan jo ogsaa komme for meget paa. Jeg vil blot nævne, navnlig paa Baggrund af den Forhandling, som for nogen Tid siden fandt Sted vedrørende Seminaristers Uddannelse, hvilke Krav der stilles til en Maskinmester i den danske Søfart.

Loven kræver først og fremmest 3 Aars praktisk Uddannelse paa et Maskinværksted, deraf 1 Aar paa et anerkendt Maskinværksted. Men disse 3 Aar viser